

TÓM TẮT

Đinh Thị Ánh Tuyết, Khoa Nông Học – Trường Đại Học Nông Lâm Tp. Hồ Chí Minh, tháng 08/2011. Đề tài “**Nghiên cứu tác nhân *Phytophthora* và *Pythium* gây hại trên cây hoa lài (*Jasminum* spp.) tại thành phố Hồ Chí Minh**”.

Giáo viên hướng dẫn: TS. Lê Đình Đôn

ThS. Lê Cao Lượng

Cây hoa lài từ lâu đã được biết đến với nhiều công dụng trong đời sống, hoa lài được dùng để ướp trà, làm cảnh, làm thuốc, nước hoa, mỹ phẩm và có cả vai trò trong tín ngưỡng tại một số nơi. Đây là loài cây khá dễ trồng và mang lại hiệu quả kinh tế cao, nhiều vùng đã chuyên canh cây trồng này từ khá lâu trong đó có Tp. Hồ Chí Minh, tuy nhiên tình hình sâu bệnh hại là một phần nguyên nhân làm diện tích canh tác cây hoa lài giảm sút các năm qua tại Tp. Hồ Chí Minh và bệnh thối rễ chết cây hoa lài có liên quan đến tác nhân *Phytophthora* và *Pythium* mà hiện nay trong nước vẫn chưa có nghiên cứu liên quan đến hai tác nhân này gây hại trên cây hoa lài. Xuất phát từ thực tế trên, đề tài đã được thực hiện.

Đề tài được thực hiện từ tháng 02/2011 đến tháng 07/2011, tại Phòng Khảo Sát Thực Nghiệm – Trung tâm Kiểm Dịch Thực Vật Sau Nhập Khẩu II. Đề tài được tiến hành trên các mẫu *Phytophthora* và *Pythium* phân lập được từ 30 mẫu bệnh thu thập từ các vùng trồng lài của Tp. Hồ Chí Minh gồm: Xã Nhị Bình – Huyện Hoóc Môn, Xã Bình Mỹ – Huyện Củ Chi và Phường Thạnh Lộc – Quận 12. Mục tiêu của đề tài là xác định tác nhân *Phytophthora* và *Pythium* gây bệnh thối rễ chết cây hoa lài.

Các mẫu bệnh sau khi thu thập được tiến hành phân lập nhóm tác nhân *Phytophthora* và *Pythium*. Với các mẫu *Phytophthora* và *Pythium* đã phân lập được sẽ thực hiện thí nghiệm đánh giá khả năng gây hại của chúng trên rễ cây đậu nành và trên lá cây hoa lài, sử dụng lá non, lá bánh tẻ, lá già với phương pháp gây vết thương và không gây vết thương. Khảo sát sự sinh trưởng của các mẫu *Phytophthora* và *Pythium* trên 4 loại môi trường CMA, CRA, PCA, PGA, và tại 5 mức nhiệt độ 15°C, 20°C, 25°C, 30°C, 35°C. Xếp các mẫu đã phân lập vào hai nhóm *Phytophthora* và *Pythium* bằng phương pháp mô tả hình thái học, đồng thời dựa vào đặc điểm hình thái học phân thành những nhóm nhỏ hơn trong hai nhóm lớn *Phytophthora* và *Pythium*.

Qua các thí nghiệm đã tiến hành, trong 30 mẫu bệnh thu thập đã phân lập được 16 mẫu thuộc hai nhóm *Phytophthora* và *Pythium*. Từ hai nhóm lớn này bằng phương pháp mô tả hình thái học, khảo sát khả năng sinh trưởng của các mẫu đã phân lập trên 4 môi trường CMA, CRA, PCA, PGA đã phân thành 4 nhóm nhỏ thuộc nhóm *Phytophthora* và 2 nhóm nhỏ thuộc nhóm *Pythium*.

Hai thí nghiệm đánh giá khả năng gây hại của các mẫu *Phytophthora* và *Pythium* đã phân lập được trên rễ cây đậu nành con và trên lá cây hoa lài đã chứng tỏ động bào tử và sợi nấm của hai nhóm *Phytophthora* và *Pythium* đều có khả năng xâm nhiễm, gây hại đến cây trồng.

Khoảng nhiệt độ 20°C – 30°C là thích hợp nhất cho cả hai nhóm *Phytophthora* và *Pythium* phát triển, ở nhiệt độ 35°C có 2 mẫu là NB03 và TL04 trong 16 mẫu phân lập sinh trưởng rất chậm và ở nhiệt độ 15°C cả hai nhóm đều sinh trưởng chậm. Trên các môi trường dinh dưỡng và tại các mức nhiệt độ thí nghiệm, nhóm *Pythium* luôn sinh trưởng nhanh hơn so với nhóm *Phytophthora*.